SZAKMAI ANYAG

Projekt címe: A helyi identitás és kohézió erősítése Oroszlányban
Projektazonosító: TOP-5.3.1-16-KO1-2017-00003
Kedvezményezett: Oroszlány Város Önkormányzata

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

1. A projekt célja 3
2. A projekt célcsoportjai 4
3. A projekt keretében megvalósított programok 5

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

1. A projekt célja

A projekt átfogó célja az Oroszlány városában élő helyi közösségek fejlesztése volt, amely a közösségi kezdeményező- és cselekvőképesség fejlesztését, a közösségi szerepvállalás erősödését jelentette.

A projekt részcéljai az „oroszlányi identitás” erősítése érdekében szervezendő programok, fórumok megvalósítása, a programok által minél nagyobb számú lakos elérése, ezáltal a helyiek számára minél több információ eljuttatása, a szabadidejük eltöltésének a közösségi haszonná tétele, a településen új közösségek létrehozásának elősegítése, illetve a meglévő közösségek kiteljesedésének elősegítése.

A helyi közösségek fejlesztése elsősorban a helyi közösségek kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztésével, közösségi szerepvállalásuk erősödésével érhető el.
Oroszlány város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (továbbiakban: ITS) is nevesíti a legfontosabb településen működő civil szervezeteket és hozzájuk kapcsolódó közösségformáló tényezőket. Az ITS rendelkezik számos olyan civil szférából érkező igénnyel kapcsolatos fejlesztésről, melyek ezen projekthez is kapcsolódhatnak.

A projekt keretében elérendő célok a pályázati felhívás 3.1.1. pontjában megjelölt kötelező tevékenységekhez kapcsolódóan kerültek megfogalmazásra, így a kapcsolódás eleve biztosított.

A Helyi Esélyegyenlőségi Terv (továbbiakban: HEP) által megfogalmazott célok felülvizsgálata folyamatos. A HEP-ben megfogalmazott célok több ponton is kapcsolódnak jelen pályázathoz:

- Közösségi Programok szervezésére, tartására alkalmas közösségi ház működése
- Mindenki számára elérhető szabadidős programok
- Előadások szervezése, tanácsadások, felvilágosítást segítő anyagok biztosítása
- Elöregedő település (Idősek involválása, szerepük erősítése)
- Generációk egymástól való eltávolodása
- Az idősek hagyományhordozó szerepe.

A pályázat keretében Oroszlányban a helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok, továbbá – a már korábban megvalósult, valamint jelenleg is folyamatban lévő – közösségi részvételre épülő gyakorlatok alkalmazása, képzések, élményfókuszú ismeretterjesztő rendezvények, szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok valósultak meg.

2. A projekt célcsoportjai

A projekt célcsoportja illeszkedik a pályázati felhívásban meghatározott elsődleges célcsoportokhoz.

A projekt igyekszik minden olyan helyi lakost elérni és bevonni, aki a közösségek működtetése, a helyi identitás, történelmi-nemzetiségi hagyományok gondozása, erősítése érdekében tevékenykedni kíván, vagy olyan célcsoporttag, akit a tervezett programok ezirányba tudnak befolyásolni, illetve a település életére vonatkozóan javítandó mutatók (baleseti statisztikák, bűnelkövetés, szemléletformálás) érdekében elérendő személynek minősül.

A hosszútávon is fenntartható közösségi élet alapja az, ha a mai fiatalság 15-25 évesek minél nagyobb számban részesülni tudnak a projekt eredményeiből, ezáltal felkeltve bennük a későbbi részvételi igényt.
A jelenleg is gazdaságilag aktív népesség (25-59 évesek) bevonása a jelent és a múltat is megalapozó tevékenység kell, hogy legyen.
A 60 éven felüliek jellemzően magasabb aránya (bányász nyugdíjasok) is olyan célcsoportot definiál, mely közösségfejlesztés, hagyományápolás szempontjában nem megkerülhető társadalmi réteg.

A projekt minden egyes tervezett beavatkozása arra irányult, hogy a helyi igények felmérését követően azokra reagálva érjen el eredményt hol nagyobb, hol kisebb, de időigényesebb forrásfelhasználás által. A helyi szereplők, közösségformáló személyek által megfogalmazott, illetve a helyi fórumokon beérkező vélemények, igények konkrét válaszokat kaphatnak, melyek pozitív kicsengése a helyi-városi identitás erősítését, a közbizalom javítását szolgálják.

3. A projekt keretében megvalósított programok

A projekt keretében – mint a megvalósítás, mind a fenntartás időszakában – megvalósított rendezvények lehetőséget biztosítottak a települések lakosai számára a találkozására, a közös élmények megszerzésére, a hagyományok megismerésére és a helyi közösségi kapcsolatok elmélyítésére.

Az alkalmak elősegítették a generációk közötti párbeszédet, erősítették a helyi kötődést, és ösztönözték a lakosokat arra, hogy aktívabban vegyenek részt településük kulturális és közösségi életében. A sváb hagyományok bemutatása és közös megélése hozzájárult a nemzetiségi identitás tudatosabb megéléséhez, a helyi értékek megbecsüléséhez és a közösségi összetartozás erősödéséhez.

Az 1. és a 2. fenntartási időszakban Oroszlányon folytatódott a közösség bevonása:

A falusi és szlovák hagyományok megőrzését és a település múltjának megismertetését több dokumentált program szolgálta.

Siskasütő verseny:

- 2024. február 24.
- 2025. február 22.,

Falunap: a Falu-Hagyományőrző és Kulturális Egyesület, valamint az Oroszlányi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében:

- 2024. augusztus 10–11.
- 2025. augusztus 9–10.

Hagyományos szüreti felvonulást és a hozzá kapcsolódó mulatság: a Falu Hagyományőrző és Kulturális Egyesület szervezésében:

- 2024. október 12.
- 2025. október 4.:

Oroszlányban a hagyományos **Télűzés és kiszebáb égetés** elnevezésű karneváli mulatságot az Oroszlány Barátainak Köre szervezi meg évente a KFMKK szomszédságában, a Szent Borbála téren.

- 2024. február 17.
  Programok: Zenés-verses-táncos karneváli mulatság és népi játékok. Fellépett a Kadarka Társulat, a Kadarkapróságok, valamint egy farsangi Zumba party keretében a Bius Team (Powered by Nórika). A rendezvény biztonságáról az Oroszlányi Tűzoltó Egyesület gondoskodott.
- 2025. március 4.
  A korábbi évek hagyományait követő, kiszebáb-égetéssel egybekötött közösségi télbúcsúztató program az óvárosi/városi kulturális terek környékén.

Hagyományőrző disznóvágás:

- 2024. február: Az oroszlányi hagyományos disznótoros programoknak a Bányász Klub mellett rendszeresen az Oroszlányi Szlovák Tájház (Falu városrész) ad otthont, amelyet az Oroszlányi Szlovák Önkormányzat és a Falu-Hagyományőrző és Kulturális Egyesület szokott koordinálni.
- 2025. február 23.: Szervező: A Bányász Nyugdíjas Szakszervezet, a régi idők szokásai szerint zajlott a húsfeldolgozás. A résztvevők aktívan kivették a részüket a munkából, miközben a téren hagyományos disznótoros ételek (friss kolbász, hurka és pecsenye) készültek, az esemény pedig kötetlen baráti beszélgetéssel zárult.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A projekt szakmai céljai között szerepelt a **környezetvédelmi szemlélet** erősítése

- 2024. április: az Oroszlányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola és az Oroszlányi József Attila Általános Iskola alsó és felső tagozatos diákjai egyaránt változatos, interaktív foglalkozásokon vettek részt. A tavaszi témahét során a diákok a globális fenntarthatósági kérdések mellett a helyi környezetvédelem fontosságával is megismerkedtek.
- 2025. április 7–11.: az Oroszlányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola és az Oroszlányi József Attila Általános Iskola diákjai vettek részt fenntarthatósági programokon.

A felsorolt rendezvények előkészítésében és lebonyolításában is aktívak a civil szervezetek, akik egyben a célcsoportot is jelentették. A programok évről évre erősítik az együttműködéseket, az identitástudatot és a közösségi szerepvállalást, összességében hozzájárulnak cselekvő közösségek kialakulásához.

Az éves programterveket mindig az adott település célcsoportjának elvárásaihoz igazítják, de a tervezés módszertanának köszönhetően a helyi közösségfejlesztők tisztában vannak az igényekkel. A célcsoportot – többnyire – a helyi hagyományok iránt érdeklődők, a település történelmét tisztelők jelentik. Jelen pályázat keretei mellett számos egyéb rendezvény is megvalósulásra kerül a városban, melynek tematikája szintén a helyi közösségek erősödését és tenni akarását szolgálják.

Összességében elmondható, hogy a tervezett és megvalósított rendezvények fontos szerepet töltenek be a települések helyi identitásának növelésében, általuk fejlődnek a közösségek, nő az összetartozás érzése.